

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**  
**Факультет агротехнологій і природокористування**  
**Кафедра садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою**

## **ДИПЛОМНА РОБОТА**

**НА ТЕМУ:**

### **«ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ КЛАСІВ НВК №2 м. КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО»**

**Виконала:**

здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»  
освітньо-професійної програми «Садово-  
паркове господарство»  
спеціальності 206 «Садово-паркове  
господарство»  
денної форми навчання  
МЕДИНСЬКА Христина Мирославівна

**Керівник:**

к.с.-г. н., доцент  
БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович

**Оцінка захисту:**

Національна шкала \_\_\_\_\_  
Кількість балів \_\_\_\_\_ Шкала ECTS \_\_\_\_\_  
« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024 р.

**Допускається до захисту:**

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми

«Садово-паркове господарство»

спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

\_\_\_\_\_ (М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович)

м. Кам'янець–Подільський, 2024

## ЗМІСТ

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| ВСТУП.....                                                                | 5  |
| РОЗДІЛ 1. ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД.....                                         | 9  |
| 1.1. Історія кімнатного квітникарства.....                                | 9  |
| 1.2. Декоративні рослини для внутрішнього озеленення.....                 | 10 |
| 1.3. Способи озеленення приміщень та правила догляду за<br>рослинами..... | 10 |
| 1.4. Вплив рослин на навчальне середовище.....                            | 15 |
| 1.4.1. Вплив рослин на шум.....                                           | 17 |
| 1.4.2. Вплив рослин на вологість повітря.....                             | 17 |
| 1.4.3. Вплив рослин на якість повітря.....                                | 18 |
| РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРАВИЛА, МЕТОДИ І СПОСОБИ<br>ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИМІЩЕНЬ.....  | 20 |
| 2.1. Послідовність розв’язання задач внутрішнього озеленення...           | 20 |
| 2.2. Правила фітодизайну.....                                             | 22 |
| 2.3. Принципи підбору рослин для інтер’єру.....                           | 23 |
| 2.4. Значення кольорів квітів.....                                        | 25 |
| 2.5. Способи розміщення рослин у кімнатах.....                            | 27 |
| РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....                                      | 29 |
| 3.1. Підбір кімнатних рослин залежно від температури<br>приміщення.....   | 29 |
| 3.2. Підбір кімнатних рослин залежно від освітлення приміщень..           | 30 |
| 3.3. Озеленення приміщень школи.....                                      | 35 |
| 3.3.1. Озеленення вестибюлів, коридорів, сходів.....                      | 37 |
| 3.3.2. Озеленення рекреаційних приміщень.....                             | 38 |
| 3.3.3. Зимовий сад у школі.....                                           | 39 |
| 3.4. Типи ємкостей для кімнатних рослин.....                              | 39 |
| РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР’ЄРУ КЛАСІВ                              |    |

|                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| НВК №2.....                                                              | 47 |
| 4.1. Ідея проєкту та очікувані результати під час створення проєкту..... | 47 |
| 4.2. Об'єкт озеленення.....                                              | 48 |
| 4.3. Проєкт озеленення інтер'єру у класі біології.....                   | 50 |
| 4.4 Асортимент рослин та озеленення класного інтер'єру.....              | 55 |
| РОЗДІЛ 5. ДОГЛЯД ЗА КІМНАТНИМИ РОСЛИНАМИ.....                            | 62 |
| 5.1. Полив кімнатних рослин.....                                         | 62 |
| 5.2. Миття кімнатних рослин.....                                         | 64 |
| 5.3. Шкідники кімнатних рослин та способи боротьби.....                  | 65 |
| РОЗДІЛ 6. ОХОРОНА ПРАЦІ.....                                             | 71 |
| ВИСНОВКИ.....                                                            | 73 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....                                          | 74 |

## ВСТУП

Озеленення приміщення навчального закладу має важливе значення. У створенні сприятливого для людини середовища в приміщенні допоможуть кімнатні рослини. Вони допомагають встановити здоровий клімат та покращити атмосферу на робочих місцях і не тільки тому, що рослини зволожують повітря, а також вони поглинають теплоту і очищають повітря від пилу, мікробів, бактерій та шкідливих частинок, що знаходяться в ньому. Кімнатні рослини покращують та прикрашають наше шкільне життя, виконують архітектурно-декоративну та санітарно-гігієнічну роль. Рослини виділяють фітонциди, які здатні знищувати або пригнічувати шкідливий вплив хвороботворних бактерій у приміщенні. Зелений колір сприятливо діє на нервову систему, заспокоює, покращує настрій та позитивно впливає на працездатність учнів та вчителів.

Особливо зелені кімнатні рослини повинні оточувати всіх, учнів та вчителів, адже вони проводять від 4 до 8 годин на добу у приміщенні. Значимість рослин в інтер'єрі їм очевидна.

Тому так важливо оживити інтер'єр рослинами в горщиках, влаштувати зелений куточок, додати до стандартного шкільного приміщення трохи теплих, "домашніх" ноток. З цими завданнями чудово справляються живі горщикові рослини, які перетворюють інтер'єрні рішення на витончені та вишукані для відвідувачів, комфортні та привабливі для вчителів та учнів.

Створення здоров'язберігаючого простору освітньої установи та класів - проблема багатьох навчальних закладів. Велике навчальне навантаження, зростання захворюваності серед учнів на момент закінчення школи - проблема номер один на сьогоднішній день. Важливо дати не лише якісну освіту, а й спробувати максимально зберегти здоров'я учнів та зробити навчання у класі максимально комфортним.

Адже забруднене повітря всередині приміщень – одна з поширених причин різних хвороб. Цегляні та бетонні стіни виділяють токсичні

речовини. Лінолеум та меблі покриті лаками, фарбами, плівками, не натуральні покриття стін, стель також є джерелом забруднення повітря у приміщенні. Також у закритих приміщеннях накопичується побутовий пил та вуглекислий газ.

Важливою складової системи оздоровчих технологій у освітньому процесі є вдало підібрані для озеленення приміщень школи рослини, які виконують призначення: санітарно-гігієнічне, емоційно-психологічне, естетичне, навчально-виховне.

Будь-яку нудну та сумну кімнату можна змінити до невпізнанності з допомогою кімнатних рослин - кучерявими, ампельними, декоративними, квітучими. Декорування інтер'єру живими квітами зараз популярно як ніколи.

Звичайно, квіти дійсно створюють в приміщенні затишок, комфортну атмосферу, роблять інтер'єр приміщень живим і привабливим.

Кабінети нашої школи прикрашені великою кількістю кімнатних рослин, які допомагають створити затишок і комфорт у класних кімнатах. У таких приміщеннях приємно здобувати знання і відпочивати на перервах та після уроків.

Отже, школа - це дім, де панує любов, щирість, краса. Керуючись цими загальнолюдськими чеснотами, потрібно створювати у шкільних приміщеннях композиції кімнатних рослин, вивчати їх особливості будови, догляду за ними, здійснювати паспортизацію дослідити їхній вплив на організм людини.

**Актуальність теми.** Озеленення в сучасному стилі покликане стати однією з ланок у загальній системі виховання. Квіти в навчальному закладі є незамінною прикрасою класів, лабораторій, кабінетів, не лише приваблюють зір, а й створюють здорові, гігієнічні умови для дітей і допомагають виховувати їх. Більшу частину року навчально-виховний процес у закладах освіти здійснюється в приміщенні, тому необхідно його озеленити

кімнатними рослинами. Вони виконують естетичну, виховну, пізнавальну та санітарно-гігієнічну роль.

Багато з кімнатних рослин можуть бути натуральними експонатами на заняттях з природи у дошкільних закладах, уроках природознавства, загальної біології, географії при вивченні рослин різних зон земної кулі у школах, гімназіях та ліцеях.

**Об'єктом роботи** є інтер'єр школи навчально-виховного комплексу №2 м. Кам'янця-Подільського.

**Предметом роботи** є комплексне вирішення і розробка благоустрою та озеленення навчально-виховного комплексу №2 м. Кам'янця-Подільського.

**Метою дипломної роботи** є розробка проєкту озеленення навчально-виховного комплексу №2 для підвищення естетичності, декоративності та функціональності класів. Бажання створювати затишок і порядок у власному навчальному закладі, формування екологічної культури особистості, активізація пізнавальної, творчої та просвітницької діяльності дітей, залучення учнівської молоді до роботи з покращення внутрішнього озеленення території навчального закладу, активізація роботи по садово-парковому мистецтву, опанування школярами сучасної культури садівництва.

**Завдання дипломної роботи** – використовуючи основні правила, методи і способи озеленення інтер'єру приміщень створити гармонію і красу в класах так, щоб рослини виконували як естетичне значення, так і раціонально були розташовані, при цьому враховувались біологічні, теплові і світлові умови рослин.

**Методи дослідження та проектування:** Методи теоретичного аналізу, порівняння, систематизації, узагальнення теоретичних та особистих спостережень, картографування, урбоекологічний аналіз факторів, що впливають на благоустрій та озеленення інтер'єру класів навчально-виховного комплексу.

**Апробація результатів дипломної роботи.** Основні результати досліджень доповідались на Всеукраїнській студентській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання землевпорядної та аграрної науки: сьогодення та перспективи розвитку» (м. Кам'янець-Подільський, 2023 р.) та на II Всеукраїнській студентській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання землевпорядної та аграрної науки: сьогодення та перспективи розвитку» (м. Кам'янець-Подільський, 2024 р.).

## ВИСНОВКИ

Озеленення приміщення навчального закладу має важливе значення. Перш за все зелені насадження значно зменшують наявність пилу й диму у повітрі, відіграють роль своєрідного фільтру. Вони впливають на формування мікроклімату, бо діють на тепловий режим, вологість і ступінь рухомості повітря, а також мають значний вплив на здоров'я школярів, роблять перебування у школі комфортнішим. Вдало підібрані для озеленення приміщення навчального закладу кімнатні рослини є живим наочним матеріалом для вивчення курсу ботаніки, дають змогу проводити вихованцям дослідницьку роботу.

Планування, проєктування та створення будь-яких форм озеленення за індивідуальним проєктом дає можливість підкреслити індивідуальність та неповторність навчального закладу, зробити його несхожим на інші.

Разом з учнями НВК №2, та вчителем біології, ми ознайомились та вивчили проблему озеленення інтер'єру шкільного класу біології. Встановили, що дана проблема у цьому класі актуальна та потребує негайного вирішення.

В межах позакласної роботи учнів, у вигляді проєкту, в якому приймали активну участь учні 10-Б класу, разом з вчителем біології розробили план та проєкт озеленення класу біології.

Під час кожного з етапів проєктної діяльності ми обговорювали, вивчали асортименти рослин, які підходять для озеленення. Розробили проєкт, у якому детально видно де, та які рослини повинні розміщуватись, після реалізації проєкту.

Під час усіх етапів проєкту, учні знаходились у гарному настрої, ця діяльність викликала в них тільки позитивні емоції, вони були захоплені та активно приймали участь в обговоренні проєкту та подальшу його реалізацію.



## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Алое – корисна у кімнаті рослина. *Сам собі агроном* веб-сайт. URL: <https://agronomist.in.ua/kimnatni-roslini/sukulenti/aloe-korisna-roslina.html>.
- 2) Адіантум або (Венерин волося). [Електронний ресурс]. Джерело: <https://dflora.com.ua/pidkazki-dlya-kharakteristik/>.
- 3) Аспарагус - опис, види, догляд та розмноження. *Sadoviukr* веб-сайт. URL: <https://sadoviukr.ru/kviti/dekorativno-listjani/4020-asparagus-opis-vidi-dogljad-ta-rozmnozhenja.html>.
- 4) Бальзамін кімнатний. Кімнатні рослини, садові квіти, город. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://asterias.od.ua/112-balzamin-kimnatniy-doglyad-v-domashnikh-umovakh-peresadka-i-rozmnozheniya-vidi.html>.
- 5) Бегонія. *Agronet* веб-сайт. URL: <https://agronet.com.ua/begoniya-opis-tsina-inshi-nazvi-i-foto-krasivotsvetushhie-kimnatnoyi-roslini-a-takozh-pravila-doglyadu-za-domashnimi-dekorativnimi-i-kushhovimi-kvitami.html>.
- 6) Глущенко, О. І. Бібліотека методичний матеріалів. Конспект заняття на тему « Правила розміщення кімнатних рослин в інтер'єрах». [Електронний ресурс]. Джерело <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-na-temu-pravila-rozmisenna-kimnatnih-roslin-v-intererah-255817.html>.
- 7) Голубенко М. Взаємодія учня і вчителя у площині проектної діяльності: матеріали роботи творчої групи педагогів Волинської області. Проектна діяльність у школі. *Шкільний світ*, 2009. № 9. С. 38-5.
- 8) Гнатюк Л. Р. Шепелюк Х. С. Використання фітодизайну в інтер'єрі. *Теорія та практика дизайну*. Київ, 2019. С. 31-39.
- 9) Каланхое. Догляд та види. *Kvitkainfo* веб-сайт. URL: <https://kvitkainfo.com/kimnatni-roslini/kalanhoe-doglyad.html>.
- 10) Колеус [Електронний ресурс]. Джерело: <https://roslyny.com.ua/kimnatni-3/koleus#svet>.

- 11) Климко М. 7 головних правил догляду за кімнатними рослинами. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://zaxid.net/news/>.
- 12) Кондратова Л.Г. Організація проектної діяльності учнів у позакласній роботі школи. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
- 13) Найкращі квіти для шкільного кабінету: фото, назви та описи. *Антонов сад*. веб-сайт. URL: <https://antonovsad.ru/samye-podhodyashchie-cvety-dlya-shkolnogo-kabineta-foto-nazvaniya-i-opisaniya-3006/>.
- 14) Оніщук Г. М. Науковий посібник: "Галерея кімнатних рослин". 2017-90 ст.
- 15) Папороть. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://ukr.media/garden/384135/>.
- 16) Пеларгонія: догляд та вирощування рослини з черешка. Сад та город. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://ukr.media/garden/386760/>.
- 17) Плющ. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://asterias.od.ua/295-plyushch-zvichayniy-doglyad-v-domashnikh-umovakh-posadka-i-peresadka.html>.
- 18) Поширені шкідники кімнатних рослин. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://agrodim.com.ua/blog/posts/shkidniki-kimnatnih-roslin>.
- 19) Правила фітодизайну. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://olymp.in/en/news/phytodesign-rules/25>.
- 20) Принципи підбору рослин для будинку. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://gallora.com/7-osnovnix-principiv-pri-pidbori-kimnatnix-roslin-dlya-oseli.html>.
- 21) Рослини дозволені в школі по СанПіН. Кімнатні рослини в інтер'єрі школи. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://samirukami.com.ua>.
- 22) Спатифіллум – догляд у домашніх умовах. *Faterra* веб-сайт. URL: <https://faterra.com/uk/katalog-kimnatnikh-roslin/spatyfillumua.html>.
- 23) Супрун Т.В. Проектна діяльність у початковій школі. Збірник метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати, 2003. С. 498- 499.

24) Традесканція корисні властивості. *Medukpro* веб-сайт.  
URL:<https://medukpro.ru/korisni-vlastivosti/17673-tradeskancija-korisni-vlastivosti.html>.

25) Фіалка кімнатна. *Kvitkainfo* веб-сайт.  
URL:<https://kvitkainfo.com/kimnatni-roslini/fialka-kimnatna.html>.

26) Фікус Бенджаміна — незмінно популярний і стійкий. Зелена садиба життя за містом-прекрасне. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://zelenasadyba.com.ua/dim-i-podvirya/fikus-bendzhamina.html>.

27) Хлорофітум догляд та розмноження. *Kvitkainfo* веб-сайт.  
URL:<https://kvitkainfo.com/kimnatni-roslini/hlorofitum.html>.

28) Хома І. Високий Замок / Життя. Миття кімнатних рослин. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://wz.lviv.ua/life/484277-myttia-kimnatnykh-roslyn>.

29) Шиян, О. М. Микитюк; за наук. ред. Олени Шиян. — Л.: Літопис/, Здорова школа: сприятливе екосередовище. навч. посіб., 2011. — 96 с.

30) Як і чим поливати кімнатні квіти, щоб добре росли та не хворіли. [Електронний ресурс]. Джерело: <https://news.glavred.net/kak-i-chem-polivat-komnatnye-cvety-chtoby-horosho-rosli-i-ne-boleli-10406057>.